

Naalagaaffigisami whistleblowerqarnermik aaqqissuussamut ilitsersuut

Imarisai

1. Siulequt _____ 2
2. Pisortaqrifit sorliit ilaatinneqarpat? _____ 3
3. Kiminngaanniit paasissutissat tunniunneqartarpat? _____ 4
4. Paasissutissat suut pineqarpat? _____ 5
5. Nalunaarutiginninnerit qanoq suliarineqartarpat? _____ 7
6. Paasissutissat qanoq tunniunneqassappat? _____ 9
7. Inuit paasissutissanik tunniussisut sunik pisinnaatitaaffeqarpat? _____ 10
8. Inuit paasissutissani pineqartut suut pisinnaatitaaffigaat? _____ 11

1. Siulequt

Naalagaaffigisami Whistleblowereqarnermik aaqqissuussap siunertarai

- atorfillit, suleqatigisallu, pisortaniit pissutsit isornartut pillugit, kingunerlutsinnejarnissamut ersissuteqaratik sunniuteqaqataasinaanerannut periarfissanik annertusiined,
- whistle-p aaqqissuussaaneranut paassisutissanik tunniussaqarnerni, inunnik illersuineq, tunniussisunik illersuineq, aamma
- kukkussutinik, sumiginnaanernillu paasisaqarneq, pisortaqarfiallu ikorsiinermik qaffaanerat .

Whistleblowereqarnermik aaqqissuussaaneq, suliffigisami ulluinnarni toqqaannartumik attaveqatiginnermut [tapertaavoq](#), kukkunernut naammaginanngitsunullu il.il. tunngasunut. Aaqqissuussaanerit aamma ass.: aqutsisunut qanninnerusunut, -/HR-mi/sulisunut immikkoortortamut, imaluunniit sulisut sinniisanut, saaffiginninnissamut tapertatut periarfissiissutaavoq. Aaqqissuussaannerit suliffiip iluani attaveqaatinut ass.: Folketinngimi Ombudsmandimut nalunaarusiornermut periarfissanik mattussinngillat.

Whistleblowereqarnermik aaqqissuussaanerup, naalagaaffigisami aqutsisoqarfimmil pilersinnejarnera tunngavilerneqassaaq. Taamaalilluni aaqqissuussaanerit, nalunaarusianillu aaqqissuussaanernut periutsit, malittarisassani atuuttuni sukkulluunniit pingoartinneqartussaasutut pineqartussangussapput, takuneqarsinnaasumi, ingerlatsinermut inatsisitigut allagaatinik takunnissinnaatitaanermut malittarisassat, suleqataasumut pisinnaatitaaffiit il.il., inummullu paassisutissat nalunaarsorneqarnerinut inatsisitigut malittarisassat.

Pisunut malinnaaffigisanut siunnersuineq, whistleblowerip aaqqissuussaanerinut quequtarisamik sinaakkutatigut ingerlanneqarnerinik siunertaqpoq, tunngavinni aalajangiunneqarneri aaqqissuussaanerniittariaqartuni. Sinaakkutatigut, pisinnaatitaaffiit atuuttut ataqqinerisigut, periarfissaassaaq, sulianut ataasiakkaanut naleqqussaanikkut, soorlu; ministereqarfinnut ataasiakkaanut pissutsit immikuullarissut pineqarnerinni, pisortaqarfinniluunnnulluunniit ataasiakkaanut.

Malunnarpooq, EU-p pilersaarasiaa, whistleblowerdirektiv-ikkut (Europa-Parlamentip aamma Rådets direktiv 2019/1937, oktoberip 23.-nni 2019)-imi akuerineqartoq, ilaatigut piumasaqaatit minnepaaffiit arlallit iluminni nalunaarusianut iliuuseqarfinginninnermut piumasaqaataallutik, whistleblowerillu illersorneqarnerinut. Naalagaaffiit whistleblowerereqarnermut aaqqissuussaanerinut naleqqussarneq pisariaqassaaq, pilersitsinermut malitassap kingunerasaanik, piulernissaa decembarimi 2021-mi ilimagineqarpoq.

2. Pisortaqarfiit sorliit ilaatinneqarpat?

Ministereqarfinni makkunani whistleblowereqarnermut aaqqissuussaanernik pilersitsisoqassaaq, takuneqarsinnaasumi, Naalakkersuisuni tamani, pisortaqarfiillu ataani inissisimasut, naalakkersuisoqarfiusumii 50-inik amerlanerusunilluunniit suliaqartunut ilitsersuinermut pisinnaatitaasumut (imaappoq, pingartumik inuitissarsiornikkut akissarsiaqartunut ukiup ataatsip kingorna naatsorsuusiorneqartartuni).¹ Sabinngisamik pisortani 50-inik ikinnerusunik suliaqartitaqartuni, pisortaqarfimmut whistleblowereqarnermut aaqqissuussaanerup immikkoortulerneqarnissaanik pilersitsineq, pisortaqarfinniit ataasiakkaaniit aalajangerneqassaaq.

Aamma whistleblowereqarnermut aaqqissuussaanerup ataatsimoortinnejcarneranik pilersinneqarsinnaavoq, tassani assersuutigineqarsinnaavoq, naalakkersuisoqarfik, pisortaqarfilluunniit ataaseq, arallilluunniit ataani inissinneqarneratigut.

Sabinngisamik assersuutigineqarneratigut, pisortaqarfiit arlaannaanulluunniit atassuteqanngitsumik, takuneqarsinnaasumi, najugaqarfiit namminersortut, siunnersuisoqatigiit aamma ataatsimiisitaliat, pisortaqarfimmi whistleblowereqarnermik aaqqissuussaaneq immikkut pilersinneqassanersoq, pisortaqarfiit ataasiakkaat namminneq aalajangigassaraat. Ataatsimiisitaliam i siunnersuisooqatigiinnilu ataatsimiisitaliaq, arlaannaanulluunniit atassuteqanngitsumik allattoqarfinni atorfillit, pisortaqarfimmi atorfigisap qaffasissusaa naapertorlugu, whistleblowereqarnermut aaqqissuussaanerata piunera naapertorlugu, pineqartoq ilaatinneqassaaq.

¹ suliffeqarfeeqqanut, mikisunut, anginerusunullu nassuaat, EUT 2003 L 124/36. Majip 6.-ni 2003-meersoq, 2003/361/EF Europa-Kommissioniimit piumasarineqartoq innersuussutigineqarpooq

3. Kiminngaanniit paasissutissat tunniunneqarsinnaappat?

Whistleblowereqarnermik aaqqissuussaanerit, pisortaqarfimmut ilaatinneqartumut *sullissisumit* atorneqarsinnaavoq. Siammasissumik sulisitat ilaatinneqarput, takuneqarsinnaasumi, akissarsiatigut isumaqatigiissut malillugu atorfillit, ullup affaa- tamakkiisumillu atorfillit, tjenestemandillu, piumassutsikkut, kiisalu akissaarsiaqarlutik akissarsiaqarnatillu suliffimmik misiliisut. Aaqqissuussaanerit aamma inunniit atorneqarsinnaapput, *siusinnerusukkut* pisortaqarfimmi ilaatinneqartumi sulisuusimasumut, inummiit tassannga paasissutissanik nalunaarusiorneqartumiit, pineqartoq piffissami tassani pigineqarsimasumik, pineqartup pisortaqarfimmi sulinerata nalaani.

Aamma aaqqissuussat atorneqarsinnaapput, inunnit pisortaqarfimmi ilagittinneqartumi *suli sulilinngitsunit*, atorfinnissap ingerlanneqarneranut atatillugu inuussutissarsiuuteqarsimasumit, paasissutissanik nalunaaruteqartumit, imaluunniit isumaqatigiissusiusunnginnermi isumaqatigiissutiginninniaanerit allat.

Aammattaaq aaqqissuussat *suleqatigisaniit* atorneqarsinnaapput, pisortaniit ingerlaavarnerusumik aaqqissuussaanerusumilluunniit *suleqatigiissutigineratigut*, takuneqarsinnaasumi, suliffeqarfiit namminersortut (ass.: pisiortorfiit, pisiortorfiillu ataani inisisimasut). Aaqqissuussaanerit taamaallillutik inunniit nakkutigineqarlutik aqunneqarlutillu sulisuniit atorneqarsinnaalissapput, ass.: oqartussaasut ilaanniiit isumaqatiginnissummut peqataasut, pisiortorfiit ataanni inisisimasut, pisiortorfiilluunniit. Pisut tunngavigalugit, pisortaqarfimmi alliunerusutut atorfiliusoq, ass.: pisortaqarfimmut qulliunerusumut, aqtsineq suleqatitut isigineqarsinnaasoq, ass.: naalakkersuisoqarfik, ima inerneqarluni, pineqartoq – ilaatigut pisortaqarfiup aaqqissuussaanerata saniatigut, pineqartoq atorfeqarluni – pisortaqarfik qulliunerusumiit aaqqissuussaaneranek atorneqarsinnaavoq. Allani ass.: inuttaasut, pisortaqarfimmi pineqartumi suliakkiisummik peqartoqartumi, aallaavittut tamanna ilaatinneqartussaanngilaq

4. Paasissutissat suut pineqarpat?

Whistleblowereqarnermik aaqqissuussaaneq pissutsinut sakkortuunut paasissutissanik suliaqarfiuvoq, pisortat suliaannut pingaaruteqarluartumik.

Pisortani ataasiakkaani, pisut tamaqqissaasa nalilersornerisigut, ilungersunartunik pisoqarsimanersoq naliliineqartarpooq. Nalinginnaavorli paasissutissat ilagitinneqarneri, imattoqarpat

- a. *Pillagaassutaasinhaasuni*, ass.: nipangersimasussaatitaanermik unioqqtitsineq, aningaasanik atugassanik atornerluineq, tillinneq, peqquserlunneq, paarisanik peqquserluuteqarneq, uukapaatitsineq, isertuussanik immikkut akiliineq il.il.
- b. *Inatsiseqarnermik sakkortuunik unioqqtitsinerit, unioqqtitsinerilluunniit uteqattaartut*, ass.: pissaanermik atuinermut inatsiseqarneq, ingerlatsinermut inatsiseqarneq, paasissutissat nalunaarsugaanerinnut illorsorneqarnerinut inatsit, pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit, assigisaallu.
- c. *Pisortat ingerlatsinerisa tunngaviinik eqqartuussisutigoortunik, sakkortuunik, uteqattaartunilluunniit unioqqtitsinerit*, ass. Misissuinermi periuseq, piviusorsiornermut piumasaqaat, oqaatsip tunngaviatigut pissaaneqarnerup killormut ingerlanneqarnera, assigiimmillu ineriartorneq, assigisaallu.
- d. *Suliffiuup iluani najoqquṭassanik pingaarutilinnik, sakkortuumik, uteqattaartumilluunniit unioqqtitsinerit*, ass.: suliffimmut atatillugu angalanermut tunngasuni, tunissutit, naatsorsutinillu nassuaateqarnerit il.il.
- e. *Suliffimi inummut tunngassutilinnik aaqqiagiinnginnerit sakkortuut*, ass.: sakkortuumik akornusersuineq/nakkarsaaneq.
- f. *Atoqatigiinnermut tunngasumik akornusersuineq/uumisaarineq*, ass.: qanorluunniit isikkulimmik kissaatiginngisamik oqaatsikkut, oqaatsikkuunngitsorlu, timikkulluunniit, atoqatigiinnermut tunngasunik nuanninngitsumik, inuup ataqqinassusaanik kanngunartuliorfiginninneq, pingartumik sioorasaarerpalaaartumik, akeqqersimaarpalaartumik, nakkarsaarpalaartumik, kanngunarsaaneq, silaannaalluunniit tujorminartunngorneranik pineqarneq.
- g. *Innuttaasunik suleqatigisanilluunniit piaaraluni allamut saasaaneq*.

naatsorsuutigineqarpoq taamaattunik ilungersunartunik iliuuseqartoqarneranik, [ilisimasamik](#), [peqqutissaqarluartumilluunniit pasitsaassineq](#)

Pisunut tamanut paasissutissat, aaqqissuussaanermi ilaatinneqanngitsut, ataani nassuiarneqarput. Pisunut tamanut paasissutissat, aallaaviusutut iliuuseqarfingineqassapput, ass.: aqutisumit qaninnerpaamit, sulisunut- HR-ip immikkoortortaani, imaluunniit sulisuni sinniisimiit. Whistleblowereqarnerup aaqqissuussaanera aqqutigalugu, paasissutissat taamaattut tiguneqareerpata, pisortaqarfiit siunnersuisussaatitaaneq qimerluussavaat, tak. aamma ataani pkt. 5.

Pisuni tamani paasissutissat assersuutitut makkuusinnaapput

- h. Iluminni najoqqtassanik sakkukinnerusumik ilungersunartumik unioqquitsinerit, soorlu napparsimaneq pillugu peqannginneq, pujortarneq, imigassartorneq, atisalorsoriaaseq, allaffimmi atortunik atuineq il. II. aamma
- i. Suliffimmi sulisunut tunngassuteqartumik aaqqiagiinnginnernut sakkukinnerusunut paasissutissat.

Naalagaaffinnut Whistleblowereqarnermik aaqqissuussaanerit nalinginnaasut, nalunaarutiginninnernut paasisutissat immikkoortiterneqarnerinik [naatsersuutaanngilaq](#). Inatsiseqarnermi qullersat sinaakkutarisaanniittuni kaajallaasitami nr. 10338-mi, decembarip 17.-anni 2014-mi, NATO-mi, EU-miluunniit, allanilu paasisutissani immikkoortitikkani, kiisalu isumannaallisaanermut tunngasunik illersugaanermut soqutigisani (isumannaassutsimut kaajallaasitaq), nunat peqatigiillutik soqutigisaqaqtigiinnut paasisutissanut, isumannaassutsip illersugaaneranut.

Pisortaqarfimmut pineqartumut paasisutissiissutinut atassuteqartumik, malittarisassat pingaaruteqarnerinik, pisortaqarfiusumiit siunnersuisoqartussaavoq. Tamatuminnga siunnersuineqassappat, attaveqarfiginnissamut paasisutissat naleqquttut pigineqariissapput.

5. Nalunaarutiginninnerit qanoq suliarineqartarpat?

Whistleblowereqarnermik aaqqissuussaanermi, immikkoortumik pilersitsisoqassaaq nalunaarutiginninnernik tigooraasunik suliariinnittunillu.

Whistleblowerimi immikkoortoq nalunaarutiginninnermik tigusaqarpat, nalunaarutiginninnerup tiguneqarnerata uppernarsaataanik nassitsisoqartariaqarpoq. Tamatumunnga atatillugu, iluminni piffissaliinermik atulersitsineq tulluartuussaaq, ass.: ullunik 7-inik. ass.: nalunaarsuutinut illersuinermi, inatsiseqarnermi eqqartuussisutigut paasissutissusaaatitaanermut il.il. malittarisassanut, qimerloorneqarnera ingerlaannarsinnaasussaavoq.

Whistleblowerimi immikkoortoq aallarniutaasumik naliliissaaq pisumut tunngasumut suliaqarnissaq tunngavissaqarnersoq, imaluunniit saaffiginnissutaasoq, tunngavissaqanngitsutut ammasuutillugu inaalinneqassanersoq, peqqutigalugu ass.: pineqartumiit tunniussisumiit, whistleblowerip aaqqissuussaanerani, pisortaqaifiup pineqartup ilagittinneqannginnera pillugu.

Saaffiginnissutaasoq qanoq iliuuseqarfingeqassanersoq, nalilorsorluarneqarneratigut pissaaq, ilaatigut, saaffiginnissutip imaraanik isikkuanillu.

Aaqqissuussaanerup atuuffiisa avataaniittut nalunaarusiat tiguneqarpata, whistlebloweri assigiissusilimmi tigusisuniit - saaffiginnissutip suussusaa apeqquataillugu – saaffiginnissutip qanoq pineqarnissaanik siunnersusoqartussaavoq.

Nalunaarutigisaq aaqqissuussaanermi atortutigut atuuffiata avataaniippat, siunnersuinermi assersuutigineqarsinnaavoq, nalunaarutiginnittoo sulisut aqutsisuminnut, sulisut sinniisaannut imaluunniit sulisunut-/HR-ip immikkoortortaanut, saaffiginnissaanik siunnersorneqarneratigut kajumissaarneqassaaq, sulisunut aqutsisut qaninnerpaat, sulisunut sinniisit imaluunniit sulisunut-/HR-ip immikkoortortaqarfia, saaffiginnissutaasup iliuuseqarfingissaanut qaninnerpaajunerinik nalilorsueqqissaarinermi ersersitsippat.

Nalunaarutiginnissut sulisunut atuuffeqarnerinik aaqqissuussaanerit avataaniinneranik paasineqarsinnaappat, ass.: inuup pineqartup pisortaqaifiimmut atassuteqannginneranik takuneqarsinnaanera pissutaalluni, pkt. 3-p ataani nassuiarneqartumi, whistleblowerereqarnermik aaqqissuussaanerup paasissutissanik nalunaarutiginnittunut, assersuutitut, inuk pineqartoq allakkanik nakkartitsivimmut innersuunneqarneranik ilitsersuunneqarsinnaavoq. Aamma siunnersuisussaatitaaneq nalinginnaasoq qimerloorneqassaaq, tak. aamma pkt. 1.

Nalunaarutiginninneq aaqqissuussaanerup atuuffianiippat, nalunaarutiginninnerullu piviusorsiortumik suliarineqarnissaanik tunngavissaqartinnejqarpat, whistleblowerereqarnermik immikkoortumi misissueqqissaarneq aallartinnejqassaaq, pisortaqaifiup iluani paasissutissanik akuliutsitsinikkut, kiisalu naleqqutumik annertussusilimmik, pisortaqaifiit avataaniittut akuliutsinneqarnerisigut, kiisalu pisortaqaifiit nakkutilliisitat.

Nalunaarutiginninneq aqutsisuunernut attuumassuteqarpat, naalakkersusoqarfiup quillersaaniit

suliarineqassaaq. Nalunaarutiginninneq aqtsisooqataasumut tunngassuteqarpat, takuneqarsinnaasumi naalakkersuisoqarfimmi pineqartumi naalakkersuisuni qullersaasoq, pineqartup aqtsisoqarfianiit suliarineqassaaq, pineqartoq peqataatinneqarani. Imaattoqarpat; pisortaqarfik aqtsisoqarfiup avataatigut, aammaa siulersuisoqarluni, aalajangiisinnaasunik, nalunaarutiginnissutit aqtsisooqataasumut attuumassutillit, siulersuisunit suliarineqarsinnaapput.

Paasiniaaneq isornartoqarneranik takutitsippat, eqqartuussisutiquq sinaakkuttatigut assiqiinnngitsuni qisuararfingineqarsinnaavoq, atuuffijilu makkunaniippuit:

- Pillaanermut inatsiseqarnermik unioqqutisoqarsorinnineq pineqarpat, *politiiinut unnerluutigineqassaaq, Arlaannaanulluunniit Atassuteqannngitsumik Politit pillugit maalaaruteqarsinnaatitaanermut, imalunniit Illersornissaqarfiup quillersaqarfiata Ausitørkorsianut.*
- Suliamut tunngasut ilungersunartumik kukkuneruppata/imaluunniit sumiginnaaneruppata, pisortaqarfimmi atorfekartumiit piliaasumik, *atorfininnermut tunngasunik kinguneqartitsinermik, takuneqarsinnaasumi pissusissanik malinneqqissaarnermut iliuuseqarneq, ass.: mianersoqqusinermik soraarsitaanermilluunniit kinguneqarsinnaasumik,*
- Suliami ilungersunartumik kukkuneq pineqarpat, aamma/imaluunniit sumiginnaanernik, suleqatigisamiit piliarineqartunik, *suleqatigisanut isumaqatigiissusiornermut eqqartuussisutigoortumik kingunilimmik, ass.: isumaqatigiissusiamik taamaatitsinermik kinguneqartinneqarsinnaapput.*

6. Paasissutissat qanoq tunniunneqassappat?

Paasissutissat pisortaqaarfimmut pineqartumut attuumassutilit whistleblowereqarnermik aaqqissuussanermut tunniunneqassapput,

Kinaassutsimik isertuussinikkut, paasissutissanik tunniussinermut periarfissaatinneqartoq, whistleblowereqarnermik aaqqissuussaanermut ilutsinut ataasiakkaanut sorlernukartuunersoq apeqquaassaaq. Pisortaqaarfinni ataasiakkaani, kinaassutsimik isertuussinikkut nalunaarutiginninnermut siunnersuinermut periarfissaliisoqartussaavoq.

Kinaassutsimik isertuussinermik pineqartuni, nalinginnaasumik tamanut atuuttumik arlalinnik eqqumaffigisassaqarpoq. Whistleblowerimiit kinaassutsimik isertuussinermik kissaateqartumiit, saaffiginninnermi ateq, oqarasuaatip normua, e-mail-lu allatigulluunniit inummut ilisarnaatit eqqumaffigineqassapput.

Tamatuma saniatigut pineqartumiit, paasissutissanik qarasaasiamut ikkussaqartussaannginneq eqqumaffigineqassaaq, takuneqarsinnaasumi, allagaatit upfernarsaatit, filmit, assit il.il, siunertarineqanngitsumik inummut pineqartumut paasissutissanik tunniussaqrneq.

Immikkuullarilluinnartunik pisoqarsinnaavoq, ass.: pinerunnerit naalagaaffimmut, inuillunnit inuunerannik, peqqissusaanillu isumannaassutsikkut ulorianartorsiortitsisinnaasumik nassataqartumik pakkersimaarinninniarnermi, kinaassutsimik isertuussinikkut nalunaarutiginnittoqarnerani, politiiniit inummut paasissutissanik piniartoqarnera.

Paasissutissat whistleblowerip aaqqissuussaaneranut, pisortaqaarfiup qarasaasiaqarfianiit, qarasaasiakkut nalunaarutiginnissutigineqarpata, pisortaqaarfiulluunniit quppersagaa aqqutigalugu upperneratigut (link), tamanna pisortaqaarfiup qarasaasiaqarfiani, nalunaarsorneqarsinnaavoq, nalinginnaasumik atuisut isertarfiatigut. Pisortaqaarfikkut iserneq pinngitsoorniarlugu, aaqqissuussaanermiit nammineq qarasaasiakkut, tamanulluunniit qarasaasiakkut pisinnaavoq, pisortaqaarfiup qarasaasiaqarfianut atanngitsumik, ass.: webaddressia browserimi toqqaannartumik allallugu, uani web-ikkut aaqqjineq pineqarsimappat.

Aaqqissuussaaneq ass.: web-ikkut aaqqitaasimappat, periarfissaavoq, pisortaqaarfimmiit attaveqatigiinnerup kinaassutsimik isertuussinikkut pisinnaaneranik, taamaalilluni pisortaqaarfimmiiit ilaatigut, pineqartup kinaassusaanik ilisimannilinngikkaluarluni whistleblowerimut apeqquqteqarsinnaaneq pissammat. Suliarineqarsinnaaneranut, suliamut tunngasunik paasissutissinneqarnermik naammattunik pissarsiaqarnermik qulakkeerinneqataasinnaavoq, whistblowerimut aaqqissuussaanermut ilusilersuineq eqqoqqissaartoq apeqquaalluni pisariaqartinneqarsinnaammat, whistleblowerimillu pisariaqartinneqarsinnaalluni, attaveqatigiinnerup kinaassutsimik isertuussisumiit kissaatigineqartup, nalunaarutiginninnerup ataavartumik malinnaaviginissaanik, ass.: portal-imut nalunaarutiginninnermut atatillugu, web-ikkut portal-imut iserneremi, nammineq inuttut isertaat tunniunneqartoq atorlugu.

Kinaassutsimik isertuussisuniit saaffiginnissutit, suleriaatsitigut misissuinernut ajornakusoortitsisinnaapput, soorluttaaq pisortaqaqrfinniit pingartinneqartanngitsoq, kinaassutsimik isertuussinikkut paasissutissiissutit, akuliuffiginninnermi aalajangiuussineq ass.: pisortaqaqrfimmi atorfiliinnut. Tamanna malitseqarsinnaavooq, pisortaqaqrfimmiit inatsisitigut inerteqqutasunik il.il. nalunaarutiginninneq allamut inissinneqartariaqarneranik, suliamut tunngasumik naqqa tikillugu misissorneqarneranik periarfissaqannngitsumik. Taamaattumik, paasissutissanik tunniussineq, kinaassutsimik isertuussinikkut pisarnissaanik innersuunnanngilaq. Ilanngullugu takuuq, pkt. 7-mi, allagaatinik takunnissinnaatitaanermut tunngasut.

7. Inuit paasissutissanik tunniussisut suut pisinnaatitaaffigaat?

Nalunaarsuutinik illersuinermut eqqartuussisutigoortumik malittarisassanik nalinginnaasunik atuinermut, tak. aamma siunnersuinermut pkt. 1. ilaatigut malitseqarpoq, nalunaarsuutit illorsorneqarnerinut paasissutissiussaatitaanermut peqqussut, tassani malittarisassat naapertorlugit, ilaatinneqanngitsut qimerloorneqassapput,.

Ingerlatsinermut eqqartuussisutigoortumik malittarisassat nalinginnaasut atuuffisa piuneri, tak. aamma siunnersuinermut pkt. 1. Whistleblowereqarnermik aaqqissuussaanermut nalunaarutiginninneq, imminermini, pisortaqaarfimmi suliamut, whistleblowerimiit suliamut peqataasutut ilangunneqarnermik malitseqassanngilaq, nalunaarutiginnissutaasumut tungassutilimmik, takuneqarsinnaasumi, peqataanermut pisinnaatitaaffit nalinginnaasut (ass.: peqataanermut tusarniaaneq, peqqutaatinneqartoq, peqataasumiit allagaatinik takunnissinnaatitaaneq, aamma maalaaruteqarnermik ingerlataqarneq). imattoqarsinnaavorli, suliami whistleblowerimiit illua-tungiusutut killiffik, nalunaarutiginnissut sumut tunnganersoq, sumulluuniit atassuteqarnersoq.

Malunnarpooq, allagaatinik takunnissinnaatitaanermut malittarisassani atuuttuni, pisut aallaavigalugit, ilaatigut allagaatinik takunnissinnaatitaanikkut, inuup aqqa atorlugu, paasissutissanik tunniussineqarsinnaanera, nalunaarutiginninneq kinaassutsimik isertuussinikkut pisimanngippat. Ass.: paasissutissat inunnut kikkunnut tungassuteqarnersut, paasissutissat kimiit tunniunneqarsimanersut, paasitissitsissutigissallugu pisinnaatitaaffiuvoq.

Whistleblowereqarnermik aaqqissuussaanermut nalunaarutiginnittut, inuit ajungitsumik isumaqarnikkut nalunaarutiginnittut, ajortumik kinguneqarsinnaaneranut illersugaapput. Ajunngitsumik isumaqarluni nalunaarutiginninnerup nalilorsorneratigut, ilaatinneqassaaq, nalunaaruteqartumiit peqqutissaqarluarnikkut, piffissap eqqortup iluani paasissutissanik nalunaarutigineqarneq, paasissutissallu nalunaarutigineqartut, whistleblowerip aaqqissuussaanerani atuunnerisa ilaatinneqartussaaneri.

Whistleblowereqarnermik aaqqissuussaanermik atuisimaneq peqqutigalugu, atorfilittut atorfinnermut pisinnaatitaaffinnik kinguneqartitsineq misigineqarsimappat, whistleblower assigiissusilimmut, sulisut sinnisaanut, imaluunniit suliffigisap kattuffianut saaffiginnissutigineqarsinnaavoq,

Whistleblowereqarnermik immikkoortoq, atorfiliimiit atorfinnermut pisinnaatitaaffinnik kinguneqartinnermik misigisaqarneq ilisimaneqalerpat, ajunngitsumik isumaqarluni nalunaarutiginninneq peqqutaalluni, siulersuisunut qullersamut, naalakkersuisoqarfiulluunniit qullersaanut naleqquttumut whistleblower assigiissusilimmiit paasitississutigineqassaaq.

Atorfinnermut pisinnaatitaaffinnut kingunerisitanut, atorfilimmiit whistleblowerip aaqqissuussaanerink atuinermut malitsigisaanik, piumasaqaatit qanoq atorneqarsinnaanerink, aqtsisutut nalornissutigineqarpata, taassumanngalu, pisortaqarfimmiit iluani aaqqiivigineqarnissaanik nalornissutigineqarpat, pisortaqarfimmiit suleriaaseq nalinginnaasoq malillugu, Sulisut- aamma Oqartussaassuseqartut aqtsisoqarfia, apeqquteqarfigineqarsinnaavooq.

8. Inuit paasissutissani pineqartut suut pisinnaatitaaffigaat?

Nalunaarsuutit illersugaanerinut eqqartuussisutigut pisinnaatitaaffinnut malittarisassat nalinginnaasut atuuffiisa piuneri, tak. aamma siunnersuinermut naggat. 1. tamanna ilaatigut malitseqarpoq, nalunaarsuutit illersugaanerinnut aaqqissuussamik paasissutissiisussaatitaanerup qimerloorneqarnissaanik, tassani pineqartussaanngitsut, malittarisassat malillugit takuneqarsinnaapput. Tamatumunnga atatillugu, ilaatigut nalunaarsuutit illersugaanerinnut aaqqissuussaanermut ilanggussaq 14, imm. 5, litra b, paasissutissiisussaatitaanerup qimerloorneqannginnera malunnarpoq, suliarineqarnissaanut siunertaasup naammassineqarnissaanut annertuumik ajornakusoorfegassatillugu, (uani pineqarpoq, whistleblowerimut- aaqqissuussaanermut saaffiginssutit takkuttut suliarineqarnerinni). Ilanngunneqanngitsunut aalajangersakkami, pisortaqarfimmii atorneqarnera, nalilersueqqissaarneq, ilanngunneqannginnerinullu piumasaqaataassaaq, pisariaqartitaq naapertorlugu annertussusiliineqarneq kisiat atuutsinnejarpoq, paasissutissiisussaatitaanerup naammassineqarsimanissaa atuuppoq. Taamaattumik paasissutissiisussaatitaaneq, kingusinnerusukkut atuutilerneqarsinnaasussaavoq.

Tassunga atatillugu, inuk pineqartoq, pisut aallaavigalugit, paasissutissanik kukkusunik iluarseqqusinermik pisinnaatitaaffeqarpoq, paasissutissanik nunguterinermik, aamma inummut paasissutissat pisortaqarfimmii suliarineqarneranut killiliinermik piumasaqarneq pisinnaatitaaffiuvoq.

Paasissutissat eqqunngitsut, allamulluunniit tunngatinniarneqartut, Whistleblowereqarnermik aaqqissuussaaneq aqqutigalugu, nalunngikkaluarlugu eqqunngitsuusut, tunniuteqqusaanngillat. Ajoqusiiniarneq peqquaalluni, paasissutissanik tunniussineq, pisut aallaavigalugit, atorfininnermut eqqartuussisutigoortumik kinguneqartitsinermik, isumaqtigisiussiamilluunniit kinguneqartitsinermik, paasissutissanik tunniussisumut kinguneqarsinnaavoq. Pisunut ilaasinnaapput, ilinnigarisatut atorfigisaqartuniit, politiinut unnerluussaqrneq pisinnaavoq, ass.: whistleblowerimut paasissutissanik eqqunngitsunik tunniussineq, pisuunngitsumik unnerluussaqrneq, eqqartuussaassutigineqartumik, pillaanermut eqqartuussisutigoortumik, pillagaassutaasinnaasumik eqqartuussaanermik kingunilimmik.

Whistleblowereqarnermi immikkoortoq nunguterinermut politikkimik pilersitsisinnaasussaapput, inummut paasissutissat, whistleblowereqarnermik aaqqissuussaanermi nalunaarutigineqartut nunguterneqarnerinnik qulakteerinitumik, pisariaqanngitsumillu sivisuumik paarineqartussaajunnaarlugit. Atorfiliusumut pissusissanik malinneqqissaarnermut, iliuusererikkamik kingunerititanik ingerlatsisoqassappat, paasissutissat katarsorneqarsimasut tunuliaqtaqartinneqarpata, atorfiliusumut paasissutissat paarigallarneqarnissaat pisariaqarpat, pineqartumut paasissutissat sulisut- mappiinut inaalinneqassapput.

**Naalagaaffigisami, peqatigiilluni whistleblowerimut
aaqqissuussaanermut siunnersuineq**

Ulloq

23. oktober 2020

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Telefon

72 26 84 00

Email

jm@jm.dk

Assiliisoq

Lars Svankjær